

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Murat ÇEPNİ

İzmir Milletvekili

Eskişehir'de yaşayan, Afrika Kültür Dernekleri Federasyonu ve Türkiye Uganda Komunitesi üyesi, Ugandalı İngilizce öğretmeni Wahab Kenyatta, 31 Ekim 2022 tarihinde polis GBT'si sırasında "ikamet izniyle ilgili sorun" gerekçesiyle gözüaltına alınmıştır. Adına düzenlenen kira kontratı, belirli bir işi olmasına karşın; kaçma ve kaybolma riski gerekçe gösterilerek 02 Kasım 2022 tarihinde Ankara Akyurt Geri Gönderme Merkezi'ne sevk edilmiştir. Avukatının girişimi sonucu deport kararı durdurulmuştur. Kenyatta, gözüaltına alınmadan önce ikamet iznini uzatmak için başvurusunu da yapmıştır. Yasal olarak, Kenyatta'nın en az 1,5 yıl daha Türkiye'de kalmaya hakkı bulunmaktadır. Deport durdurma davası açıldıktan sonra Kenyatta'ya 'Türkiye'den çıkış' yasağı verilmiştir. Gözüaltı sürecinde, kendisine hakları ana dilinde okunması gerekirken, Türkçe olarak bilgilendirme yapılmış, Kenyatta'nın Türkçesinin iyi olmadığını, çok az anladığını ifade etmesine karşın, tercüman görevlendirilmemiştir.

Wahab Kenyatta, karma epizod bipolar hastasıdır. Reçeteli ilaçları almak zorundadır. Şu an depresif epizodunu yaşamaktadır. Kendisine, Lustral isimli ilaç doktorlar tarafından kayıt altına alınmadan verilmektedir. Yakınları, geri gönderme merkezi yetkililerinin, 6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun hükümlerinden muaf tutulması için ilacının kayıt altına alınmadığını ve Kenyatta ile her telefon konuşmalarında intiharla alakalı düşüncelerini yatıştırmak zorunda kaldıklarını iddia etmektedir. Kenyatta'nın sağlık durumu nedeniyle, geri gönderme merkezinden çıkartılması için dava açılmış, fakat mahkeme ret kararı vermiştir.

Uganda Cumhurbaşkanı'nın siyasi özel danışmanlığını yapan babaannesi, mensubu olduğu Afrika Kültür Dernekleri Federasyonu ve Türkiye Uganda Komünistesi, Ankara Valiliği'ne hitaben referans mektupları yazmışlardır. Ayrıca hem kendi ülkesinden hem de Uganda büyükelçiliğinden 'adli sicili temizdir' belgesi alınmıştır. Deport kararına karşı açılan davalar yaklaşık 1,5-2 yıl sürebilmektedir. Kenyatta, İdari gözetim kararı bozulduğunda, haftalık ya da aylık imza verebilecek ve sabit bir adreste ikamet edebilecek durumdadır.

76906

Demokratik kitle örgütleri; Ankara Akyurt Geri Gönderme Merkezi'nde 8 kişilik odalarda 15 kişi kalındığını, kapasite yetersizliği nedeniyle göçmenlerin yerde yatmak zorunda bırakıldığını, göçmenlerin kameranin görüş alanında olmadığı odalarda güvenlik personelleri tarafından dövüldüğünü ve şikayetçi olmaları halinde sınır dışı edilmekle tehdit edildiklerini iddia etmektedirler. Geri gönderme merkezinin koşulları Kenyatta'nın sağlık sorunlarını daha da derinleştirmekte ve ağır hak ihlali yaşamasına neden olmaktadır.

Bu bağlamda;

- 1- Türkçesi sınırlı olan Wahab Kenyatta'ya gözaltına alındığı zaman hakları neden tercüman olmadan okunmuştur? Yasalara aykırı bir şekilde, Kenyatta'nın, ana dilinde, açık ve anlaşılır bilgilendirilme hakkını elinden alan görevliler hakkında inceleme başlatacak mısınız?
- 2- Çok kısa sürede, hiçbir araştırma yapılmadan, Wahab Kenyatta hakkında sınır dışı kararı verilmesinin ve geri gönderme merkezinde uygulanan idari gözetimden çıkarılmamasının gerekçesi nedir?
- 3- Geri gönderme merkezinde tutulmasının, Wahab Kenyatta'nın yasalar ve uluslararası sözleşmelerden doğan haklarının gasp edildiği ve ağır hak ihlali yaşamasına neden olduğu iddialarına ilişkin açıklamanız olacak mıdır?
- 4- Afrika Kültür Dernekleri Federasyonu, Türkiye Uganda Komünistesi'nden ve Uganda Büyükelçiliğinden referans mektupları alan, Wahab Kenyatta, birkaç sene sürecektir bir davanın sonuçlanmasını neden geri gönderme merkezinde tutularak bekletilmektedir?
- 5- Wahab Kenyatta'nın reçeteli ilaçları neden kayıt altında alınmadan verilmektedir? Sağlık durumu nedeniyle geri gönderme merkezinde kalmaması gerektiği bilinmesine karşın bu konuda yükümlülüklerini yerine getirmeyen görevliler hakkında inceleme başlatılacak mıdır?
- 6- Geri gönderme merkezine girdiği günden beri epizodlarının yeniden başladığı ve intihar eğiliminin arttığı iddia edil Wahab Kenyatta'nın yaşam hakkı nasıl korunacaktır?
- 7- Kenyatta'nın belirli bir işi, kendi adına bir kira sözleşmesi olduğu ve hiçbir eksik belgesi bulunmadığı halde, neden kaçma riski gerekçe gösterilmektedir?
- 8- İdari Gözetime Alternatif Yükümlülüklerle İlişkin Yönetmelikte belirtilen belirli adreste ikamet etme ve bildirimde bulunma hükümlerine uyabilecek durumu varken neden geri gönderme merkezinde bekletilmektedir?
- 9- Wahab Kenyatta'nın geri gönderme merkezinden çıkartılması ve yarım kalan işlemlerini tamamlaması için Bakanlığınızın girişimi olacak mıdır?